

Rapport/Oktober 2005

For meget fokus på penge og for lidt miljø – Analyse af Danmarks JI og CDM projekter

Af Øjvind Hesselager

På baggrund af analyser fra 92-gruppen

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling
c/o Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Tlf. 39 17 40 32, 92-gruppen@dn.dk, www.92grp.dk

Rapportens indhold

1. Indledning, konklusioner og anbefalinger
2. Stor mangel på gennemsigtighed
3. Mange projekter dumper
4. Danida mangler bæredygtighed
5. Ingen strategi
6. Tvivl om Miljøstyrelsens projekter er additionelle
7. Ringe bæredygtighed i Miljøstyrelsens JI-projekter

Forord

I februar 2003 fremlagde regeringen en ny dansk klimastrategi for Danmark. *En omkostningseffektiv klimastrategi* brød med mange års progressiv energi- og klimapolitik til fordel for en storstilet anvendelse af Kyoto-protokollens fleksible mekanismer. Regeringen afsatte efterfølgende 1.130 mio. kr. til en satsning på projekter i henholdsvis udviklingslandene og Øst- og Centraleuropa.

Baggrunden for kursændringen var en forventning om at brugen af de fleksible mekanismer ville være langt billigere end tiltag i Danmark. Regeringen argumenterede med at en udbredt anvendelse af fleksible mekanismer oven i købet ville medføre betydelige overførsler af kapital og know-how fra de vestlige industrilande til de lande, hvor projekterne finder sted.

Regeringens snævre fokus på økonomi gjorde, at danske potentialer for CO₂ reduktioner og de bredere samfundsøkonomiske fordele ved at gennemføre CO₂ reduktioner herhjemme blev ignoreret. 92-gruppens klimagrube besluttede derfor at se nærmere på regeringens brug af Joint Implementation (i Øst- og Centraleuropa) og CDM (i udviklingslandene) projekter. Indsatsen er analyseret af Dina Aaager Zimling fra Det Økologisk Råd og Mette Nedergaard fra WWF Verdensnaturfonden.

Gruppen bad i den forbindelse Cand. Comm. Øjvind Hesselager om at sammenfatte 92-gruppen analyser. Denne rapport indeholder Øjvind Hesselagers sammenfatning.

1. Indledning

I denne rapport fremlægges en samlet analyse af den danske regerings initiativer for at leve op til sine internationale forpligtelser om at reducere udslippet af CO2 gennem brug af de såkaldte fleksible mekanismer.

I februar 2003 omlagde regeringen med planen "En omkostningseffektiv klimastrategi" Danmarks hidtidige bestræbelser på at begå sig miljømæssigt korrekt på den internationale scene.

Nu var det ikke nok at miljøet havde gavn af Danmarks politik – det skulle også kunne forsvares som forretning. Og gerne være en god forretning tilmed.

Umiddelbart kan der siges en del positivt om strategien, hvilket regeringen måske selv er bedst til – sådan som det for eksempel fremgår at Miljøstyrelsens hjemmeside:

"Regeringen har baseret sin klimastrategi på omkostnings-effektive tiltag ..."

Og:

"... drivhusgasudledning er et globalt problem, hvor der også globalt bør sikres størst mulig reduktion for pengene."

Begreberne "omkostningseffektiv" og "størst mulig reduktion for pengene", rummer dog den indbyggede fare, at projekterne i højere grad tjener Danmark økonomisk og i mindre grad miljøet.

Danmark sprang med på vognen med brug af de såkaldte fleksible mekanismer i Kyoto-protokollen, hvor det trods internationale begrænsninger er muligt for et land at fortsætte med at udlede CO2. Reduktionen skal så blot finde sted i et andet land, hvor Danmark havde investeret i miljørigtige projekter.

De fleksible mekanismer betyder for eksempel at dansk erhvervsliv kan få økonomisk støtte til projekter der udløser CO2-reduktioner.

Med andre ord: Hvis Danmark gennem investeringer i Central- og Østeuropa eller udviklingslande kan garantere, at disse lande så at sige reducerer på Danmarks vegne, så tæller det positivt i Danmarks eget miljøregnskab.

I daglig tale er den tekniske betegnelser for disse mekanismer Joint Implementation (JI) og Clean Development Mechanism (CDM).

Det er vigtigt at understrege, at de rige landes forpligtelser under Kyoto-protokollens første periode fra 2008-2012 kun svarer til en reduktion af det globale CO₂-udslip på 1 procent i dag. Eksperterne i det internationale klimapanel IPCC anbefaler en reduktion på 60-80 procent inden 2050. Ellers kan varige globale klimaforandringer ikke undgås. Det er i det perspektiv kvaliteten af en dansk indsats skal vurderes.

Det er Danida og Miljøstyrelsen der administrerer den danske indsats med fleksible mekanismer.

I rapporten gennemgås de i alt 33 forskellige projekter, der enten er i fuld gang eller på tegnebrættet - med dansk involvering. Tolv af projekterne analyseres i detaljer. En lang række af disse projekter får i det følgende kritiske ord med på vejen. De lever af den ene eller anden grund ikke op til dansk standard. Og set ud fra en ambition om seriøst at bidrage til at forhindre en global opvarmning på grund af drivhuseffekten, synes det næsten omsonst at inddrage da danske initiativer under JI- og CDM-programmet.

De syv mest etablerede danske projekter står således kun for en reduktion på 0,6 millioner tons CO₂ per år. Og udvider vi kredsen og ser på de 20 mest etablerede projekter, så når tallet kun op på 2,3 millioner tons CO₂ per år. Det er ikke meget, når Danmark jævnfør Kyoto-protokollen skal reducere med mere end 17 millioner tons CO₂ per år i perioden 2008-2012.

Det er vigtigt at bevare bevidstheden om, at kampen mod drivhusgassernes forandring af verdensklimate kun er i sin vorden.

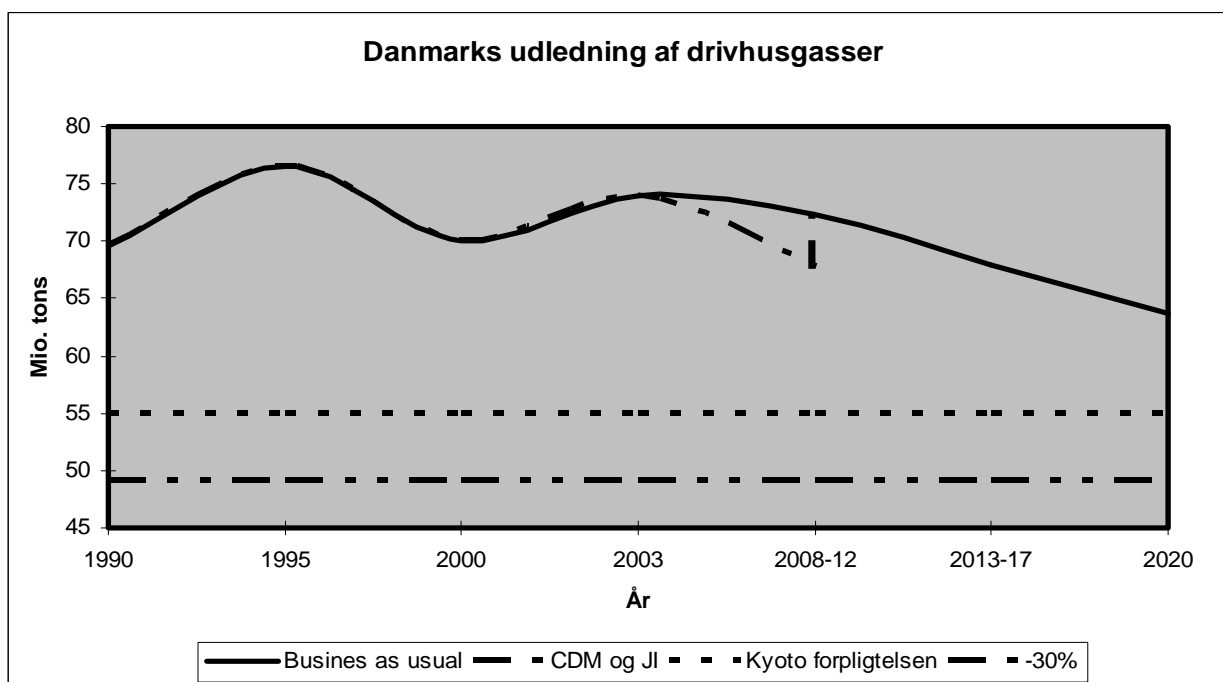
Og netop derfor er det vigtigt at skiene bliver sat i det rigtige spor allerede ved starten – ellers ender vi så at sige ude i skoven. Allerede nu vil rapportens forfattere gerne understrege, at der på mange felter er brug for at Danmark erkender, at det ikke går godt nok. Der skal på flere området tænkes forfra.

De 33 projekter er blevet vurderet ud fra de fremherskende og mest anerkendte kvalitetskriterier.

Det vil sige, at det er blevet vurderet om CO₂-reduktionen i projekterne er et reelt resultat af den danske indsats og altså ikke ville have fundet sted uden dansk deltagelse. Ellers kan reduktionen ikke trækkes fra på den danske udslipkonto. Den udbredte betegnelse er om projekterne er såkaldt "additionelle".

Det er også vurderet om projektet er bæredygtigt i bredere forstand. Det vil sige om de tjener "donorlandet" godt gennem for eksempel overgang til vedvarende energi; bedre handelsbalance eller flere arbejdspladser. I forlængelse heraf er det også vurderet om projekterne er gennemskuelige for offentligheden i de lande hvor projekterne finder sted. Ellers holder landene udsalg med varer, de selv kan få brug for.

Endelig er det vurderet om der via projekterne finder en positiv spredning af ny teknologi sted. Teknologi, som landet kan bruges på andre områder i miljøindsatsen.

De afgørende år er perioden 2008-2012. Her løber den første Kyoto-fase. Danmark har som det fremgår en vis reduktion i udslippet i denne fase. Men når CO₂-kreditterne løber ud i 2012 svinger Danmark tilbage på "business as usual". Det er i det perspektiv man skal forstå og vurdere Danmarks anvendelse af de fleksible mekanismer.

Overordnet konklusion på analysen:

Både Danida og Miljøstyrelsen har helt tydeligt af regeringen fået mandat til at skaffe så mange CO2-kreditter som overhovedet muligt for de afsatte midler. Der er ingen tvivl om at denne ambition har haft indflydelse på den generelle lødighed i den danske indsats.

Problemet bliver afgørende forstørret af, at den danske brug af de fleksible mekanismer erstatter de aktiviteter, der tidligere blev finansieret af miljøstøtten *uden* at Danmark forlangte CO2-kreditter til gengæld. Danmarks har dermed med brugen af de fleksible mekanismer indført en dårligere prioriteret indsats.

Især Danidas projekter fremstår bemærkelsesværdigt uden prioritering af bæredygtigheden. Man kunne med rette forlange, at en udviklingsorganisation som Danida burde prioritere udviklingsperspektivet højst.

Centrale delkonklusioner:

- Gennemsigtheden og adgangen til oplysninger om danske CDM og JI transaktioner er utilstrækkelig. Det er uhyre vanskeligt for offentligheden at få adgang til oplysninger om centrale data i projekterne. Dermed er det også tvivlsomt om Danmark reelt bidrager til at opbygge et åbent og konkurrerende marked for handel med CO2-kreditter.
- Cirka halvdelen af de 33 projekter holder ikke til en kritisk men overordnet vurdering. De er enten ikke bæredygtige, ikke udtryk for en reel reduktion i CO2-udslippet på grund af den danske indsats eller de betyder ikke overførsel af ny teknologi.
- Danida varetager 23 af de 33 projekter – såkaldte CDM-projekter. Ikke alle projekterne kan analyseres, der mangler oplysninger. De tilgængelige projekter er karakteriseret ved, at hovedparten af aktørerne ikke er inddraget eller kontrolleret for bæredygtighed.
- Der mangler helt grundlæggende strategi i Danidas indsats. Danida har således ingen regler for hvorledes CDM-projekter skal bidrage til bæredygtig udvikling herunder inddragelse af lokalsamfundet i modtagerlandet. Danidas målsætninger for fattigdomsorientering i udviklingsbistanden fremgår ikke af arbejdet med CDM.

- Miljøstyrelsen under Miljøministeriet står for 10 projekter – de såkaldte JI-projekter, hvoraf otte er analyseret i detaljer. Kun fem ud af de otte JI-projekter vurderes som additionelle – de skulle altså medføre en CO₂-gevinst, der ikke ville være opstået uden dansk engagement. En gennemgang viser at kun to af de otte projekter reelt er additionelle.
- Kun et af Miljøstyrelsens otte JI-projekter vurderes til at bidrage til en mere omfattende bæredygtig udvikling i værtslandet.
- Der er gode projekter imellem de 33. Seksten projekter anvender vedvarende energi. Det betyder overførsel og spredning af ny teknologi til de lande hvor projekterne finder sted.
- Den danske indsats er ikke blandt de dårligste, men heller ikke blandt de bedste.

Overordnet anbefaling:

Det vil hverken på kort eller langt sigt være samfundsøkonomisk rentabelt for Danmark at opkøbe kreditter i udlandet via fleksible mekanismer i forhold til en indsats i Danmark.

Ganske vist vil Danmark i 2012 – når første Kyoto-fase 2008-2012 udløber – have et lavere CO₂-udslip end i dag. Men når anden fase starter, vil Danmark skulle købe nye kreditter til en højere pris for at kunne opnå en yderligere reduktion. En reduktion der er nødvendig for at forhindre en global klimakatastrofe.

Danmark er derfor samlet set bedst tjent med at overgå til at investere i hjemlige CO₂-reduktioner.

En eventuel fremtidig dansk indsats på området for fleksible mekanismer bør derfor i højere grad retfærdiggøres gennem projekternes bidrag til en langsigtet bæredygtig udvikling i værtslandene. Dermed skal en eventuelt forsat dansk brug af fleksible mekanismer nytænkes og prioriteres.

Regeringen bør i højere grad satse på projekter der fremmer bæredygtig udvikling i værtslandet, frem for at anvende krudtet på en kortsigtet jagt på lave priser.

2. Stor mangel på gennemsigtighed

Danmarks brug af de fleksible mekanismer blev officielt skudt i gang med Finansloven 2004, hvor der for første gang var afsat penge – i alt 1 milliard og 130 millioner kroner - til køb af CO2-kreditter. Beløbet bliver givet over en årrække.

Det er mange penge. Og Danmark deltager med satsningen på JI og CDM i opbygningen af et nyt internationalt marked for handel med CO2-kreditter.

Regeringen begrundet den store satsning på 1.130 mio. kr. med at man vil bidrage til opbygningen af et demokratisk og gennemskueligt marked for handel med CO2-kreditter fra JI- og CDM projekter.

Forudsætningen for at dette marked kan levere en troværdig indsats i forhold til at reducere det globale udslip af drivhusgasser, er at aktørerne og offentligheden kan gennemskue markedets præmisser.

Som minimum bør følgende oplysninger være tilgængelige for troværdigt at kunne vurdere rationale i brugen af fleksible mekanismer i den danske klimastrategi:

- Åben og tilgængelig liste over projekter med angivelse af værtsland, status, samlet mængde kreditter, krediteringsperiode og kvotepris.
- Projektbeskrivelse med analyse af om CO2-kreditten direkte skyldes Danmarks investering – det såkaldte additionalitetsprincip.
- Projektbeskrivelse med vurdering af om projektet bidrager til bæredygtig udvikling samt oversigt over omkostninger i forbindelse med projektforberedelse, validering og godkendelse samt investeringsbidrag.

Konklusion:

I rapporten er samtlige projekter vurderet ud fra ovenstående kriterier og må på den baggrund konkludere at gennemsigtigheden og adgangen til oplysninger om danske CDM og JI transaktioner

er utilstrækkelig til at kunne vurdere om indsatsen er omkostningseffektiv og bidrager til at skabe et velfungerende og troværdigt internationalt marked. Kort sagt: offentligheds- og gennemsigtighedsprincippet er ikke opfyldt generelt.

Mest alvorligt er det, at der ingen gennemsigtighed er i administrationen af danske CDM-aktiviteter, der varetages af Danida. Danidas hjemmeside rummer ganske vist en generel introduktion til CDM-indsatsen, men der er ingen oplysninger om de konkrete projekter. Dette findes heller ikke på ambassadernes lokale hjemmesider i de berørte lande.

Kritikken gælder også Miljøstyrelsens indsats, men i mindre skala.

3. Mange projekter dumper

I alt har Danmark – konkret Danida og Miljøstyrelsen - involveret sig i 33 projekter, der er på forskellige niveauer i udførelsen.

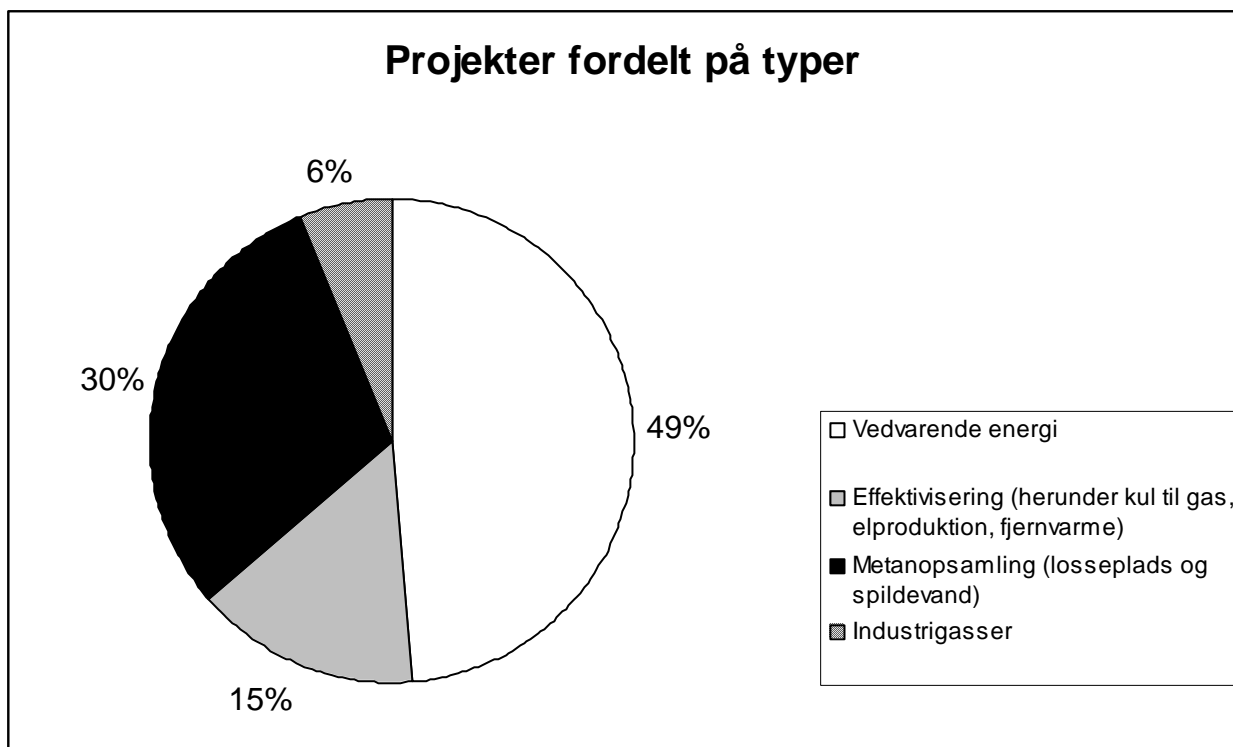
- Syv er i fuld gang
- 13 er på forhandlingsbordet
- 5 er udpegede
- 8 er endnu uafklarede

En nøgtern opgørelse viser, at projekterne – der altså er vidt forskellige steder i realiseringsfasen – langt fra alle lever op til forventningerne om bæredygtighed og ny teknologi.

- Otte projekter handler om at mængden af udledt CO₂ er reduceret fordi danske investeringer muliggør opsamling af metan-gasser. Det er projekter i Malaysia, Moldovien, Polen, Rumænien og Sydafrika. I disse tilfælde kan Danmark i værste fald risikere, at den danske investering forhindrer at landene gennemlever en oplagt teknologisk udvikling, fordi teknologiskiftet vil begrænse CO₂-potentialet og dermed overførslen af penge fra Danmark.
- Præcis samme kritik kan rettes mod to projekter hvor der opsamles lattergas i henholdsvis Bulgarien og Ukraine. I det bulgarske projekt har Danmark medvirket til at der er blevet monteret et filter, der skal mindske udslippet fra en gødningsfabrik.

- Et projekter i Rusland handler om at skifte fra en type fossilt brændstof til en anden type fossilt brændstof på et kraftværk. Det løser heller ikke problemet med udledning af CO2 på langt sigt. Tværtimod fastholder det en ikke-ønskelig udvikling med brug af fossilt brændstof – samtidig med at Danmark på hjemmebanen kan undlade at reducere CO2-udslippet helt så meget.
- I et projekt i Rusland effektiviseres et kraftværk. Kedler omformes fra at fyre med gas i stedet for olie. Og der indsættes mere effektive turbiner. Det er hverken vedvarende energi eller udtryk for bæredygtig teknologi.
- Fire projekter i henholdsvis Polen og Ukraine er lanceret som overgang til vedvarende energi. Det er dog en yderst tvivlsom betegnelse. Ganske vist opsamles der metan på lossepladser, men hvis den opsamlede metan blot forbrændes – og der sker i Ukraine – og ikke bruges som energi, er den danske investering ikke udtryk for at landene overgår til vedvarende energi.

Der er gode projekter imellem de 33. Seksten projekter anvender vedvarende energi. Det betyder overførsel og spredning af ny teknologi til de lande hvor projekterne finder sted. Med lidt hjælp kan projekterne sætte en langsigtet overgang til vedvarende energi i gang.

Konklusion:

- Cirka halvdelen af de 33 projekter holder ikke til en kritisk men overordnet vurdering. De er enten ikke bæredygtige, ikke udtryk for en reel reduktion i CO2-udslippet på grund af den danske indsats eller de betyder ikke overførsel af ny teknologi.
- Knap halvdelen af projekterne er gode og kan bidrage med en langsigtet og positive overgang til vedvarende energi.

4. Danida mangler bæredygtighed

Ansvar for udvikling af CDM-projekter er placeret hos Danida, der dermed administrerer en anseelig del af de 1.130 millioner kroner, der er afsat på finansloven til dansk CO2-kreditter.

Danida har 23 potentielle CDM-projekter. Ud af de 23 projekter er 14 udnyttelse af forskellige former for vedvarende energi. Tre projekter i Kina er baseret på fossile brændsler, fem projekter i Malaysia og Sydafrika opsamler metangas fra lossepladser og rensningsanlæg og 1 projekt fjerner industrigas fra en kunstgødningsfabrik.

I rapporten ville vi gerne analysere Danidas samlede projektpakke. Det er desværre umuligt på grund af manglende adgang til detaljerne i beskrivelserne. Kun 5 af de 23 projekter kan derfor analyseres nærmere.

De 18 fraværende projekter udgør i sig selv et problem for den danske indsats.

De fem analyserede projekter:

- 1) Kunak: biomassebaseret elproduktion i Malaysia
- 2) Ratchasima: biomassebaseret elproduktion i Thailand
- 3) Hou Ma: effektivisering af varmforsyning i Kina
- 4) Khon Khan: ethanol produktion til transportsektoren i Thailand
- 5) Metanbaseret elproduktion i Moldovien

Selvom 4 ud af de 5 projekter er vedvarende energi, er der problemer med kvaliteten.

Projektet i Malaysia introducerer nye muligheder for indtjening i palmeoliesektoren og det er i sig selv en trussel mod naturen. Særligt Borneos regnskove kan komme under pres. I Malaysia er konsekvenserne for miljøet ikke undersøgt.

Både Thailand og Malaysia har planer om at stase mere på vedvarende energi. Tilskuddet fra CDM-kvoter tilskynder aktørerne til at introducere ny teknologi i projektet her og nu. På lidt længere sigt forhindrer tilskuddet at man skifter teknologi af sig selv, fordi man så mister muligheden for at sælge kvoter fra projektet. Den naturlige udvikling bliver så at sige forsinket.

I Kina forventer Danida ikke at projektet medfører negative konsekvenser for miljøet. Men der er ikke tale om sikker viden. En screening efter internationale standarder kunne have dokumenteret, at projektet ikke har negative konsekvenser for vandmiljøet og naturen som sådan.

I det thailandske transportprojekt er der ingen oplysninger om miljøpåvirkninger.

Projektet i Moldovien er det eneste af de fem analyserede Danida-projekter der er blevet grundigt analyseret for miljøpåvirkninger af samarbejdspartnerne. Undersøgelsen – eller rettere: screeningen - konkluderer, at de negative påvirkninger er så begrænsede at det ikke er nødvendigt at foretage en dybdegående vurdering.

Konklusion:

Der er alvorlige mangler i Danidas CDM-projekter. Dermed er det umuligt at sætte indsatsen i forhold til Danmarks generelle ambitioner på miljøområdet, ligesom det i øvrigt ikke er muligt at vurdere om indsatsen er i forlængelse af Danidas officielle værdigrundlag.

5. Ingen strategi

På baggrund af de mange og mangeartede CDM-projekter i Danida-regi det klart, at man må forvente, at denne del af den statslige administration kan fremlægge en overordnet plan for arbejdet. De valgte løsninger må udspringe af en overordnet slagplan for indsatsen.

Det synes desværre ikke at være tilfældet. Snarere er der tale om knopskydninger med fælles rod: Ønsket om at løfte CO2-kreditter gennem Danidas mange kontakter og netværk.

Danida har aldrig offentliggjort en egentlig strategi for CDM-aktiviteterne. Det eneste Danida har løftet sløret for er en negativ begrænsning, der siger, at Danida ikke går ind i projekter med atomkraft, eller projekter, hvor der plantes skov som svar på problemet med CO2-udledningen.

Danida har således ingen regler for hvorledes CDM-projekter skal bidrage til bæredygtig udvikling herunder hvordan lokalsamfundet i modtagerlandet inddrages. Endnu mere kritisabelt er det, at Danidas målsætninger for fattigdomsorientering i udviklingsbistanden overhovedet ikke fremgår af arbejdet med CDM.

Ingen af projekterne forholder sig til om projekterne kan afhjælpe lokale fattigdomsproblemer ved for eksempel at give mere ligelig adgang til naturressourcer som energi, vand eller jord. Projekterne er heller ikke designet således at de kan hæve lokalbefolkningens kapacitet gennem etablering af lokale organisationer, involvering i miljøspørgsmål, mere uddannelse og større erhvervsmuligheder for kvinder.

Det fremstår som om CDM-projekterne nærmest kører uafhængigt af Danidas samlede humanitære indsats.

6. Tvivl om Miljøstyrelsens projekter er additionelle

Analysen af den danske – via Miljøstyrelsen - brug af JI-kreditter omfatter i alt ti projekter, hvoraf der i de første fem af projekterne er indgået kontrakt.

Det første spørgsmål, der undersøges, er om projekterne er såkaldt additionelle. Det vil sige om det er den danske investering der udløser, at projektet gennemføres og CO2-reduktionen finder sted.

Ifølge de tilgængelige og officielle oplysninger er alle otte projekter additionelle. Men kun fem af projekter vurderes additionelle i analysen.

De otte analyserede projekter

- 1) Kvælstof reduktion fra Agropolychim gødningsfabrik – Bulgarien
- 2) Tūrisalu Vindmøllefarm – Estland

- 3) Zakopane: metan- og slamudnyttelse fra losseplads og rensningsanlæg - Polen
- 4) Geotermisk energi i Oradea og Beius – Rumænien I
- 5) Biomasse energi – savsmuld – Rumænien II
- 6) Kharkiv Oblast metanudnyttelse fra losseplads – Ukraine
- 7) Amursk- "fra kul til gas" – Rusland I
- 8) Energieffektivisering af Mednogorsk kraftvarmeværk – Rusland II

Teknologien i det bulgarske projekt er enkel at implementere. Der er derfor næppe tvivl om, at fabrikken selv ville have indført den nye katalysator. Investeringen på 2 millioner fylder ikke meget i billedet i forhold til de 150 millioner kroner fabrikken skal bruge på miljøforbedringer for at leve op til EU's miljøstandarder. Det rejser overordnet spørgsmålet, om ikke Danmark har høstet en CO₂-reduktion, som Bulgarien inden for en kort årrække selv havde gennemført. I så fald kan projektet næppe kaldes additionelt.

Estland skal ligesom andre EU lande opfylde EU's krav om at vedvarende energi skal udgøre 5,1 procent af det samlede forbrug i 2010 – om godt fire år. I 2000 udgjorde vedvarende energi kun 0,2 procent af energiproduktionen i Estland. Derfor er det usandsynligt, at Estland ikke snart selv tager initiativ til at fremme den vedvarende energi – hvilket udhuler vindmølleparkens additionalitet betragteligt. Om blot et eller to år ville projektet næppe kunne udløse CO₂-kreditter.

Udvidelse af lossepladsen i Zakopane i Polen kunne næppe have været gennemført uden dansk deltagelse i JI-projektet. Dertil er det for bekosteligt for byen at leve op til EU's lovgivning.

Boringerne til geotermiprojektet i Rumænien var i forvejen blevet iværksat af den rumænske stat, men det bliver nu en dansk virksomhed der får de økonomiske fordele i form af CO₂ kreditter fra den rumænske stats tidligere investeringer.

I det rumænske savsmuldsprojekt standser Miljøstyrelsen ikke ved kreditter fra indførsel af biomasse. Man godskrives samtidigt den metan, der ellers ville sive op fra savsmuldet, hvis det blev liggende og rådnet. Det er diskutabelt. Det er nemlig sagtens muligt at deponere savsmuld uden at det automatisk afgiver metan.

Projektet i Ukraine slipper igennem nåleøjet selvom man blot sætter ild til metan opsamlet fra en losseplads. Det er fordi projektet ikke vil blive gennemført uden eksterne midler. Ukraine har nemlig endnu ingen lovgivning, der stiller krav om reduktion af metan fra lossepladser. Havde man brugt den opsamlede metan til at producere elektricitet med, ville projektet have indført ny teknologi i Ukraine.

I det russiske projekt i Amursk løb russerne tør for penge. Begrundelsen for projektets additionalitet er, at der altid eksisterer økonomiske barrierer i planlægningsfasen. Med andre ord – Danmarks tilskud til startfasen er nødvendig for hele projektets gennemførelse. Denne begrundelse for additionalitet er yderst tvivlsom.

Projektet på Mednogorsk kraftværket i omhandler implementering af to ny effektive gasturbiner og en rørledning på 3,1 km. Men så sent som i 2003 installerede værket selv ny og effektiv turbine.

Konklusion:

De officielle oplysninger indikerede, at fem ud af ovenstående otte JI-projekter i Miljøstyrelsens regi medførte en CO₂-gevinst, der ikke ville være opstået uden dansk engagement. Reelt er det ikke forkert at vurdere, at kun et af de otte projekter sker i forlængelse af den ånd Danmark underskrev Kyoto-aftalen i.

7. Ringe bæredygtighed i Miljøstyrelsens JI-projekter

Spørgsmålet er om Miljøministeriets JI-projekter er udtryk for bæredygtighed.

Kun vindmølleprojektet i Estland medvirker både til en teknologioverførsel, forøgelse af skatteindkomster og arbejdspladser, samt lokal forskning og lavere pris på vindkraft i Estland.

De øvrige projekter indeholder meget få perspektiver for spredning af moderne teknologi. Projekterne får heller ikke særlige positive konsekvenser for lokalområderne.